

VÅRE VIRKSOMHETER, LOKALFORENINGER OG EIENDOMMER

- Virksomheter
- Foreninger / eiendommer

MED HJERTE, KUNNSKAP OG KRAFT SKAPER BLÅ KORS MULIGHETER FOR MESTRING OG MENING

Blå Kors Norge
Storgata 38
0182 Oslo

Tlf: 22 03 27 40
post@blakors.no

www.blakors.no

@blakors / #blakors
facebook.com / blakorsnorge
Blå Kors Norge
@blakors

Toårsmelding 2016 - 2018

Melding fra Blå Kors Landsstyre til Blå Kors generalforsamling 2018

Innhold

Forord: Å gi mennesker nye muligheter	3
Reportasje: Fest for et voksende Barnas Stasjon	4
01: Frivillighet	6
02: Forebygging først	8
03: Behandling	12
04: Rehabilitering	14
05: Politisk arbeid	16
06: Organisasjon	18
07: Opplæring – et mål for alle – alle i mål	20
08: Internasjonalt engasjement	22
09: Blå Kors-statistikk	24
10: Styre og administrasjon	26

Forord:

Å gi mennesker nye muligheter

Det er en glede å kunne legge fram denne toårsmeldingen. Den vitner om en organisasjon som er i stadig utvikling. Blå Kors møter hver dag mennesker som sliter med rusrelaterte problemer og omsorgsbehov. Derfor driver Blå Kors forebyggende tiltak og behandling, opplæring og omsorg på et høyt faglig nivå, slik at både enkeltmennesker og familier kan oppleve økt livskvalitet og økt livsmestring.

I denne meldingen finner du beretninger om nyetablering av Blå Kors-virksomheter der både barnefamilier og unge mennesker står i sentrum. Dessverre er det også slik at vi har mistet anbud og virksomheter i perioden, både ved Blå Kors Borgestadklinikken og Blå Kors Rehabiliteringssenter Østråt. Vi har for alvor hatt føling med en smertelig side ved å være tjenesteyter innenfor et offentlig anbudsregime.

Derfor, av hensyn til de vel 11.000 enkeltmennesker Blå Kors inviterer inn til sine virksomheter i løpet av et år, er det viktig at vi stadig rigger en organisasjon som kan representere og koordinere arbeidet på en god og profesjonell måte. Kommunikasjon er et nøkkelord i denne sammenheng, og vi har fått på plass nye verktøy som kan gjøre den enkelte Blå Kors-ansatt og -tillitsvalgt bedre i stand til å ta sitt ansvar i kommunikasjonen med omverdenen. Vi vil at Blå Kors samtidig står fremst i kampen mot landets aller største sosiale problem, som er bruk av alkohol.

I perioden har vi satset friskt på nye innsamlingskonsept og på rekruttering av flere Tidgivere (frivillige). En slagkraftig og godt rigget medlemsorganisasjon er avhengig av frie midler og en medarbeiderskare som bidrar med «det lille ekstra». Våre samarbeidspartnere har all mulig grunn til å regne med at Blå Kors har noe ekstra og noe unikt å tilby. Blå Kors skal preges av personlig hjertevarme koplest med kunnskap og engasjement for å skape muligheter for enkeltmennesker.

Blå Kors er stolt og takknemlig over å kunne være en paraplyorganisasjon for 22 landsomfattende organisasjonsmedlemmer. Vi har praktisk talt hele Kristen-Norge i ryggen i vårt forebyggende og vårt diakonale arbeid. Dette er vi oss bevisst og det fyller oss med ydmykhet å ha så gode medspillere med oss i arbeidet.

Velkommen til det gode arbeidsfelleskap for å gi den enkelte nye muligheter i livet!

*Trine Stensen, landsstyreleder
Jan Elverum, generalsekretær*

Trine Stensen
Landsstyreleder i Blå Kors Norge

Jan Elverum
Generalsekretær i Blå Kors Norge

Reportasje

Fest for et voksende Barnas Stasjon

Det var duket til fest da Kronprinsparet åpnet den første av de to avdelingene til Blå Kors Barnas Stasjon Oslo i mai 2017. Sammen stod de for den høytidelige snorklippingen, og de var tydelig imponert over arbeidet som ble gjort. Kronprinsparet brukte god tid til å snakke med flere av brukerne, både voksne og barn, ved Blå Kors Barnas Stasjon.

– Familiene her går i samtaler, i grupper eller benytter seg av de møteplassene vi har. Det handler om å dele et måltid rundt et bord, kunne ha med seg gave i barnebursdag, dra på ferie, ha en god samtalepartner, bli kjent og bygge nettverk slik at barna har noen å leke med, sier Hanne Pedersen, som er virksomhetsleder ved Blå Kors Barnas Stasjon i Oslo.

Hun fortalte Kronprinsparet at Barnas Stasjon skal vi gi et tilbud til familier som er i sårbare livssituasjoner, som ofte er knyttet til rus, psykisk helse og fattigdom. Og tilbudet har blitt godt mottatt i bydelene i Oslo.

Glad inni meg

Bydel Sagene, som sammen med Bydel Grünerløkka er samarbeidspartner og vert for Barnas Stasjon, ønsket Blå Kors varmt velkommen:

– Jeg blir glad inni meg når jeg hører og leser om hva Barnas Stasjon er. Dette tiltaket vil bli en viktig brikke i vårt forebyggende arbeid og vil sette oss i bedre stand til å ta vare på noen av de svakeste i samfunnet, sa bydelsleder Helge Stoltenberg under åpningen.

Ny feiring

Bare fem måneder senere var det grunn til å feire i Bydel Alna. Da ble den andre Barnas Stasjon åpnet i Oslo. Representanten for bydelen der var like begeistret for det nye tilbudet som nede i sentrum: – Blå Kors' visjon kunne gjerne vært en del av Bydel Alnas visjon. Det er et veldig godt samsvar mellom de behovene som finnes i bydelen vår og det Barnas Stasjon kan tilby av tjenester, sa komiteleder Ivar Morken før han klippet snora.

Seks byer

Med Barnas Stasjon sin doble tilstedeværelse i Oslo var den sjette norske byen «inntatt» med dette unike tilbud fra Blå Kors til småbarnsfamilier i sårbare livssituasjoner. Og det stopper ikke der: I 2018 er det endelig duket for Barnas Stasjon i Bergen, i tillegg til at det opprettes en avdeling i Mandal, som blir en del av Blå Kors Barnas Stasjon avdeling Kristiansand.

Ola Skjæret, Ingrid Benneche, Kari Anne Kristiansen, Kristine Nørstenæs, Arnhild Myklebust, Vibeke Skottner, Anne Gro Gjerdal, Mari Selmer-Eide og Hanne Pedersen. (Foto: Tor Lie)

Barnas Stasjon Oslo ble offisielt åpnet av Kronprinsparet. (Foto: Tor Lie)

Barnas Stasjon vokser og er etter hvert blitt en stor arbeidsgren i Blå Kors. Derfor har det vært viktig å få på plass en person som kan være en drivkraft i det videre arbeidet og en drivkraft i utviklingen av Barnas Stasjon på landsplan. Blå Kors ansatte i februar 2018 en ny nasjonal leder, sykepleier og familierapeut Benita Christensen. Hun overtar jobben som nasjonal koordinator etter Bente Amundsen som har hatt denne viktige nasjonale funksjonen samtidig med at hun har vært virksomhetsleder ved Barnas Stasjon Trondheim.

Det er i første rekke økte tilskuddsordninger fra Barne- og likestillingsdepartementet rettet mot barnefattigdom som har gjort veksten av Blå Kors Barnas Stasjon mulig. Daværende ansvarlig statsråd Solveig Horne (Frp) sa det slik under

et Blå Kors-besøk i februar 2017:

– Barn og familier i sårbare livssituasjoner har behov for positive opplevelser og samhørighet. Barnas Stasjon tilbyr barna gode mestringsarenaer og foreldrene hjelp til å bedre sin omsorgskompetanse. I et langsiktig perspektiv forebygger tilbudet at barna får problemer selv når de blir voksne. Jeg har stor tro på at kombinasjonen av individuell oppfølging og ferie- og fritidsopplevelser for familien gjør en stor forskjell i relasjonsbyggingen.

Skrevet av Sten Magne Berglund

1. Frivillighet

Den frivillige innsatsen i Blå Kors er mangfoldig og utfolder seg på mange ulike arenaer. Fra 2016 har de frivillige i Blå Kors blitt omtalt som «Tidgivere». Våre Tidgivere gir av sin tid til andre som kan trenge dem. For Blå Kors er Tidgivere noe annet og mer enn en gratis arbeidsressurs. Tidgivere har en rolle overfor brukere av våre tiltak og bidrar i tillegg inn i foreningsarbeidet og i gjennomføring av ulike arrangement.

I perioden 2016-2018 har vi arbeidet planmessig med alt fra rekruttering til opplæring, veiledning, oppfølging og annen tilrettelegging. Særlig har det vært fokus på å forsterke frivilligheten og profesjonalisere vår håndtering av Tidgivere. Det er også utviklet en kommunikasjonsstrategi og en budskapsplattform for satsingen. Videre er det utarbeidet en Tidgiver-håndbok som er en verktøykasse med administrative rutiner/prosedyrer som ivaretar både brukeres og Tidgiveres behov, samt gir ledere tilstrekkelig oversikt og kvalitetskontroll. Materialet er tilgjengelig for alle enheter i Blå Kors.

Tidgiver.no er en egen hjemmeside hvor Tidgivere kan registrere seg. Fra 2018 tar vi i bruk en ny Blå Kors-app for å administrere Tidgivere. Appen gir hver Tidgiver oversikt over sitt engasjement og oppgaver. Våren 2018 vil Blå Kors Kristiansand være en pilot for utprøving av appen før den nasjonale lanseringen høsten 2018.

Det overordnede ansvaret for Tidgiver-satsningen er organisatorisk plassert i Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet. Hver enkelte enhet i Blå Kors, uavhengig av organisatorisk tilhørighet, er ansvarlig for Tidgiver-satsningen i sin egen enhet. I Blå Kors Divisjon Behandling er bruk av Tidgivere startet opp gjennom samarbeid med Blå Kors Steg for Steg som driver oppfølging før, under og etter endt behandling. I Blå Kors Divisjon Opplæring er bruken av Tidgivere startet i noen arbeidsmarkedstiltak, men per i dag ikke på skolene.

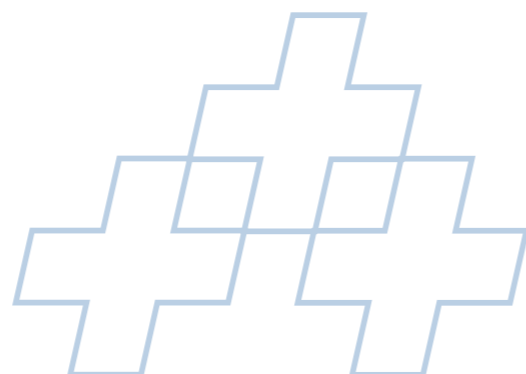
Foreningsutviklingen i Blå Kors

Blå Kors i Norge ble bygget fra grasrota og opp. Organisasjonen startet i 1906 som én lokalforening med 87 medlemmer på østkanten i Oslo. Allerede året etter ble de første foreningene utenfor Oslo startet.

En regner at det var 300 Blå Kors-foreninger («voksenforeninger») da Blå Kors feiret sitt 50-årsjubileum i 1956. Foreningene var å finne praktisk talt i alle landsdeler. Medlemstallet på landsplan var på hele 16.300 i 1956.

På slutten av 1980-tallet var medlemstallet fortsatt høyt: Det lå godt over 15.000. I 1990 ble en ordning med medlemskontingent innført av Generalforsamlingen, og medlemstallet gikk raskt nedover i årene etter det. Sju år senere opererte Blå Kors med et medlemstall på 11.078, hvorav halvparten ble regnet som «passive».

I 2004 var medlemstallet helt nede på 2.338 betalende medlemmer fordelt på 57 lokalforeninger. Antall foreninger har gått nedover også etter dette. Det var 44 foreninger fordelt på 13 fylker i 2013, mens tallet i 2017 var 31 foreninger fordelt på 11 fylker. Hvis vi ser på aldersnittet hos et utvalg av våre foreninger i dag ser vi at 14 prosent av medlemmene er under 50 år, 59 prosent er i aldersgruppen 50-80 år, mens 27 prosent er over 80 år.

Eirin Toppen og Maria Erichsen, de to første Tidgiverne i Blå Kors. (Foto: Blå Kors)

2. Forebygging først

Hvorfor drikker vi som vi gjør?

Blå Kors har i perioden mottatt støtte fra Helsedirektoratet til «Blå Kors Norges forebyggingsprogram for barn og unge 2016-2018». Et av tiltakene er kampanjen «Hvorfor drikker vi som vi gjør?». Den tar opp drikkepresset i den norske drikkekulturen.

Kampanjen tar et skråblikk på drikkekulturen for å få i gang refleksjon og debatt. Både helsiders avisannonser, Facebook-innlegg og poster i andre sosiale medier er brukt for å skape engasjement. Ett tiltak var «Unnskyldningsmagen» som fikk oppslag både i NRK, TV2 og i ulike nettaviser. Under Arendalsuka arrangerte Blå Kors en paneldebatt om norsk drikkekultur med lederne av ungdomspartiene.

Du er viktigst

Tydelige regler og holdninger til alkoholbruk hos foreldre er blant de viktigste forebyggingsfaktorene for tenåringer. Blå Kors har utviklet og distribuert en guide til tenåringsforeldre med råd og tips om hvordan de best kan forholde seg til ungdoms alkoholbruk. I 2017 sendte vi ut guiden Du er viktigst til hele 200.000 tenåringsforeldre. I 2018 ble tenåringsguiden oversatt også til nord-, sør- og lulesamisk.

En undersøkelse blant mottakere av guiden indikerer at mange synes den er nyttig, og mange har hatt samtaler med sine tenåringer.

Kjærlighet og grenser

Blå Kors hovedkontor har sammen med KoRus Sør – Blå Kors Borgestadklinikken satset på skoleprogrammet «Kjærlighet og grenser». Programmet karakteriseres som et av få forebyggingsprogram i Norge som har effekt! Egne sertifiserte kursholdere i «Kjærlighet og grenser» har arrangert to opplæringskurs i Oslo i 2017. I 2018 bidrar Blå Kors til den første norske evalueringen av «Kjærlighet og grenser».

«JEG SER»

«JEG SER» er en kampanje for å få voksne til å handle dersom man er bekymret for et barn. Blå Kors har deltatt på to store barnefestivaler i 2017, i Ålesund og i Trondheim, og arrangerte en JEG SER-dag i Bergen sentrum. Kampanjen har også vært tema for intervju på TV2s «God morgen Norge», kronikk i Aftenposten og foredrag for Oppvekst-kongressen høsten 2017. Sammen med Erle Sellevåg ga Blå Kors i 2016 ut boka Vondt i magen der barnehageansatte er målgruppe. I 2018 kommer en ny bok for lærere i barneskolen. Gjennom hele året sender Blå Kors ut materiell til helsestasjoner og skoler og bruker jegser.no og ulike sosiale medier for å spre budskapet.

Handlekraft

En restriktiv ruspolitikk er viktig for å forebygge rusproblemer. I prosjektet Handlekraft er målet at lokalpolitikere skal ta kunnskapsbaserte ruspolitiske valg i sin kommune. I møter og samtaler med lokalpolitikere og lokale Blå Kors-enheter har vi gjennom Handlekraft bidratt med vår kunnskap om ruspolitikk. I 2017 møtte vi omlag 180 lokalpolitikere fra 11 kommuner. Evalueringene etter Handlekraft-samlingene viser at de fleste politikere synes møtene har vært nyttige og lærerike.

Velg selv

Blå Kors har som mål at barn og unge som er aktive i kristne organisasjoner skal rustes til å gjøre gode og bevisste valg når det gjelder rusmidler. Velg selv er for tweens (9- 13 år) og har blitt tatt i bruk av en rekke ulike kirkelige organisasjoner og kirkesamfunn. Filmen som ligger ute på velgselv.no er vist over 50.000 ganger siden lanseringen høsten 2016.

Blå Kors har hatt stort fokus på å ha undervisning/foredrag for våre organisasjonsmedlemmer, og har kommunisert direkte med minst 1000 ledere i 2017.

Gjennom standsaktivitet har vi vært i kontakt med 1500 kirkelig ansatte og frivillige. Våren 2017 produserte vi boka Fokus: Tweens, Trosopplæring for 9-13-åringene, utgitt på IKO-forlaget.

I oktober 2017 arrangerte Blå Kors, sammen med flere av våre samarbeidspartnere, en egen dagskonferanse for tweens-ledere fra ulike organisasjoner og kirkesamfunn, med totalt 140 deltakere fra ulike deler av landet. I 2018 utvikler vi forebyggende materiell om gaming.

Sunt og Sant

Blå Kors har også mottatt støtte fra «Stiftelsen Ansvar för framtiden» til et samarbeidsprosjekt med de svenske organisasjonene Hela Människan og Equenia. Prosjektet er inspirert av vårt eget prosjekt «Sunt og sant». Vi har også samarbeidet med Blå Kors Færøyene og holdt undervisning der. Flere av våre filmer er oversatt til svensk, engelsk og færøysk. Høsten 2018 arrangerer Blå Kors en nordisk forebyggingskonferanse.

De forebyggende prosjektene er nærmere presentert i vår nye ressursbank på: www.blakors.no/ressursbanken

Blå Kors Ung

Blå Kors Ung (BKU) har hatt en vekst i perioden og klarte i 2016 for første gang på svært lenge å nå over 700 betalende medlemmer under fylte 26 år. Dette gjorde at BKU fikk driftsmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), slik at BKU er tilnærmet økonomisk selvberende fra 2018.

Det har vært gjort et godt og stabilt arbeid i våre lokallag i flere år. Speidergruppene i BKU har høy aktivitet og stabile medlemstall. Omlag 300 av BKU-medlemmene er speidere. BKU-speiderne har i 2016 vært med og arrangert en felles korpsleir sammen med andre kirkelige speiderkorps.

BKU Ålesund og BKU Åkra har over 100 medlemmer hver, og mye aktivitet preger arbeidet. Høsten 2017 ble det også opprettet et nytt lokallag, BKU

Foto: Fabel

Oslo. BKU Ålesunds prosjekt «Aktivitet, hjem og opplæring» er blitt et nasjonalt prosjekt. Prosjektet setter fokus på mestring, meningsfulle aktiviteter og et trygt sted for unge å være, og det er brukt som modell for arbeidet i Åkra og Kristiansand. Prosjektet har mottatt støtte fra Extrastiftelsen og Bufdir.

Har du vokst opp med fulle foreldre, skal du få hjelp

Mer enn 90.000 barn vokser opp med minst en forelder med et alkoholproblem. Blå Kors Kompasset tilbyr terapi og rådgivning til dem som får oppveksten preget av rus. Blå Kors har utvidet tilbudet ved flere av de etablerte avdelingene i perioden, i tillegg til at vi har åpnet et nytt Kompasset på Lillehammer. Og den sjuende avdelingen av Blå Kors Kompasset er i 2018 under etablering i Skien!

Blå Kors Kompasset har også et samfunnsoppdrag om å bidra til økt kunnskap om konsekvensene av å vokse opp i familier med alkohol- og andre rusproblemer. Både terapeuter og brukere deltar på stand, holder foredrag, gir intervjuer, skriver innlegg i ulike fora og stiller opp på møter med politikere og ulike samarbeidsinstanser. Historier blir fortalt, og kunnskap blir delt og spredd.

I løpet av de snart 10 årene Blå Kors Kompasset har eksistert har barn av rusavhengige fått stadig større oppmerksomhet i det offentlige rom, både i TV-serier, på film, teater og i litteratur. Blå Kors har samarbeidet med Indie Film og gitt innspill til produksjonene av filmen Natta pappa henta oss. Blå Kors bidro med sin fagkompetanse og sitt nettverk i forbindelse med lanseringen av filmen. I alle byer Blå Kors har Kompasset-avdelinger ble det arrangert spesialvisninger etterfulgt av panelsamtaler der terapeuter, brukere, fagpersoner, politikere og samfunnsdebattanter deltok.

Videre har to av våre avdelinger invitert til lukkede forestillinger med teaterstykket Fire begravelser og et bryllup etterfulgt av samtaler mellom regissør og skuespiller, terapeuter og brukere. Blå Kors Kompasset arrangerte også et bokbad med Anne Bitsch,

forfatter av boken Går du nå, er du ikke lenger min datter. Endelig bidrar Blå Kors Kompasset på ulikt vis i forbindelse med filmen Røverdatter som hadde premiere våren 2018. Filmregissøren er åpen om at hun går i terapi hos Blå Kors Kompasset og er en varm talsperson for tilbudet vårt.

Kompasset har stor pågang av unge: I 2017 mottok 603 unge hjelp hos oss, mot 455 i 2016. Mange forteller om ensomhet, om skam, om det å føle seg utenfor og annerledes, at de aldri har snakket med noen om foreldrenes rusproblemer. Brukerne har i snitt rapportert om at 12 år av deres barndom har vært preget av en oppvekst med rus. Halvparten av brukerne er blitt utsatt for vold i oppveksten, to av tre er blitt utsatt for psykisk vold, mens en av fem har opplevd seksuelle overgrep.

En oppvekst varer livet ut

Økte bevilgninger over statsbudsjettet har gitt Blå Kors mulighet til å etablere flere Barnas Stasjon. I 2017 åpnet Blå Kors Barnas Stasjon Oslo to avdelinger, på Grünerløkka/Sagene og Alna bydel. I 2018 arbeides det med etablering av Barnas Stasjon i Bergen. Det blir den åttende Barnas Stasjon som Blå Kors åpner.

Blå Kors Barnas Stasjon er et gratis lavterskeltilbud for småbarnsfamilier i sårbare livssituasjoner. Tilbudet er for gravide og for familier som har minst ett barn under 8 år. Familiene har ulike utfordringer, men felles for alle er at de ønsker å gjøre en forskjell for seg og sin familie. Dette er familier hvor mange opplever stor fattigdom. Barna vet mer om utrygghet enn de vet om hva en trygg familie er. Blå Kors' mål er å hjelpe foreldrene slik at de kan mestre å være trygge omsorgspersoner og slik at barna får en god og trygg oppvekst.

I Blå Kors Barnas Stasjon får hele familien også gode opplevelser gjennom ferie- og fritidsaktiviteter, lek og hygge. I tillegg kan foreldrene få hjelp gjennom grupper, samtaler og veiledning. Det kreves ingen henvisning for å benytte tilbudet.

«En oppvekst varer livet ut» (Foto: Blå Kors Barnas Stasjon)

Økt støtte til vårt arbeid

Feriearbeidet i Blå Kors Norge har utviklet seg til å bli en stor aktivitet, med betydelig finansiering over statsbudsjettet. «Snakk om mobbing» har vokst fra en beskjeden start til å bli landets fremste nettsted hvor unge som blir mobbet kan henvende seg med sin historie. Felles for alle tiltakene er at politikere på Stortinget og i kommunene ser hvor viktig disse forebyggende tiltakene er, og de støtter opp med mangedobling av bevilgninger i løpet av 3-4 år. I 2018 får Blå Kors mer enn 60 millioner kroner over statsbudsjettet til disse virksomhetene.

Ved TV-aksjonen Blå Kors 2008 satte Blå Kors fokus på barn og unge som blir utsatt for belastninger

på grunn av andres alkoholbruk. Blå Kors har fulgt opp dette arbeidet og blitt en av de store organisasjonene i Norge når det gjelder hjelpetiltak for barn og unge. I planperioden skulle det utredes et forebyggingskonsept for barn mellom 10 og 13 år. Dette er ikke gjennomført, men ligger på vent for kommende planperiode.

I Barnas Stasjon har vi gitt hjelp til mer enn 1300 personer. Gjennom Snakkommobbing.no har vi fått nesten 6000 henvendelser og i feriene våre har vi hatt ca 500 deltagere. For alle disse tiltakene har tallene vokst jevnt og trutt de siste årene.

3. Behandling

Anbudsprosessene i Helse Midt Norge og Helse Sør-Øst

To store anbudsprosesser er gjennomført i 2016 og 2017 i Divisjon Behandling. Begge var langvarige og krevende for alle som var involvert, og resultatet ble dessverre nedslående.

Dagavdelingen, utredningsavdelingen og deler av poliklinikken ved Blå Kors Lade Behandlingscenter ble ikke del av den nye avtalen. Organisasjonen fikk på tross av dette både flere ansatte og en mer bærekraftig økonomi i perioden. Det er gledelig. Ny avtale startet 1. april 2016.

For Blå Kors Borgestadklinikken ble det dramatiske omveltninger. To av våre tradisjonsrike behandlingssteder, Blå Kors Borgestadklinikken avd Bragernes og avd Loland, mistet sine avtaler og må derfor avvikles i løpet av 2018. Nærmere 120 av våre ansatte mister jobben. Blå Kors Borgestadklinikken i Skien mistet både avrusning, utredning og deler av det polikliniske tilbudet. Ny avtale starter i april 2018 og inneholder to nye tjenester: «ROP-plasser» og «brukerstyrt seng».

De siste åra har lært oss at den økonomiske komponenten i anbudskonkurransene vektet tyngre. Langvarig og godt samarbeid vektet ned. Vi ser også en utvikling der de regionale helseforetakene i større grad selv tar ansvar for flere av de basistjenestene vi tidligere har hatt.

Derfor må vi endre oss, og vi må jobbe på en annen måte med fremtidige anbud. Vi må lykkes bedre med å levere og synliggjøre høy faglig kvalitet og de beste behandlingsresultatene, slik at vi oppfattes som den mest kompetente aktøren på rusfeltet. Like viktig: Vi må ta en grundig gjennomgang av hvordan vi jobber og organiserer oss for å få mer behandling ut av hver krone. I tillegg er dette blitt så krevende prosesser at vi rett og slett må styrke oss på anbudssiden. Vi må bli mer profesjonelle. Å bygge tillitt

og omdømme hos våre pasienter, leverandører, politikere og myndigheter vil kreve mer av oss i tida fremover.

Pakkeforløpet

Arbeidet med Regjeringens forslag om «pakkeforløp for pasienter i TSB» har pågått i hele perioden. Formålet er mer sammenhengende og koordinerte pasientforløp, og det er lagt visse føringer for et tettere samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjenesten i løpet av behandlingen.

Tradisjonelt har behandlingsforløpet stoppet når pasienten skrives ut fra en institusjon, og det er i tilbakeføringsfasen til kommunen det ofte har sviktet i rusomsorgen. Vi har særlig sett på dette i vår innføring av pakkeforløpet. Blå Kors Divisjon Behandling gjennomfører derfor flere prosjekter som gir en bedre oppfølging av den enkelte i kommunen etter utskrivelse fra behandling.

Tidgivere – en viktig ressurs for den enkelte

Divisjon Behandling startet i 2016 tre ulike prosjekter knyttet til å få «Tidgivere» inn i døgnhetene. Felles for dem er at de skal være bidragsytere til den enkeltes oppfølging i sluttfasen av behandlingen, og i overgangen mellom behandling og «hverdagslivet» i kommunen. Det er her det oftest glipper i rusomsorgen. Tilbudet består av Tidgivere, personer som lever vanlige liv, som ved å tilbringe tid med brukere av tilbudet fungerer som døråpnere inn til samfunnet og til et vanlig liv. Blå Kors tar ansvar for å være bindeleddet inn mot hjelpeapparatet og samfunnet for øvrig, og sørger for nødvendig samspill og helhet.

Blå Kors Slemdal har i tillegg utviklet et samarbeid med Bydel Gamle Oslo og Bydel Grorud. Dette arbeidet er et samarbeid med Blå Kors Steg for Steg.

Politisk arbeid

Behandlingsvirksomhetene har hatt kontakt med

lokale og sentrale politikere. Ansatte har skrevet kronikker, deltatt i intervjuer og satt rusbehandling på den politiske agenda. Virksomhetene har deltatt i en rekke offentlige høringer og i aktivt politisk påvirkningsarbeid. Sentrale helsepolitikere har besøkt flere av våre institusjoner i denne perioden.

Forskning og evalueringsarbeid

Fagsjefnettverket i Divisjon Behandling har iverksatt arbeid med å systematisere og gjøre forsknings- og evalueringsarbeidet i Blå Kors mer synlig og lettere tilgjengelig. Det er gledelig å se at alle fire virksom-

hetene i Divisjon Behandling har styrket innsatsen med evaluering og forskning på våre pasienttilbud og effekten av dem. Per i dag har alle virksomhetene doktorgradsstudier i egen institusjon. Dette er noe av det viktigste vi arbeider med for å gjøre Blå Kors sitt TSB-arbeid mer kjent i perioden som kommer.

Foto: Blå Kors

4. Rehabilitering

Steg for Steg

En gruppe mennesker mangler kunnskap om hvordan det er å leve et helt normalt «A4-liv». Hvis du har ruset deg fra de tidlige tenårene til du er godt voksen, er det ofte store hull i kunnskapen om hvordan du lever et vanlig liv med familie, venner, fritid og jobb. Uten denne hverdagskompetansen er det vanskelig å skape et grunnlag for et normalt liv. Tidgiverne har denne hverdagskompetansen og kan derfor fungere som gode erfaringskonsulenter for målgruppa til Blå Kors Steg for Steg.

Sosial angst er utbredt blant rehabiliterte mennesker med rusavhengighet. De føler seg veldig annerledes enn dem de selv kaller for «vanlige folk», og vegrer seg for å oppsøke miljøer og situasjoner hvor de føler seg utenfor og dumme. De mangler følelsen av mestring, trygghet og rutiner. Mange bruker bildet på at de kommer fra «en annen planet» og trenger å lære både språk og sosiale koder på den nye planeten. Samtidig har de et sterkt ønske om å bli kjent med vanlige folk, noe de føler er avgjørende for å holde seg rusfri og å kunne etablere det A4-livet mange ønsker.

Undersøkelser viser at omlag 50 prosent av pasientene som har gjennomført rusbehandling i Norge faller tilbake til et liv i aktiv rus etter endt behandling. Risikoen for resignasjon og sosial isolasjon er stor, og mye av det positive som er bygget opp gjennom behandling og rehabilitering står på spill. Det er et viktig mål å spre kunnskap om hverdagslivet under behandlingstiden, slik at målgruppa er bedre forberedt på det nye livet.

I Steg for Steg (SfS) får deltakeren utarbeidet sitt individuelle rehabiliteringstilbud hvor aktivitet, normalitet og frivillighet er sentrale virkemidler på veien mot et selvstendig liv i egen bolig. SfS bidrar til at deltakeren får en bedre overgang til hverdagslivet og gir tilbud både før, under og etter behandling i tett samarbeid med den enkelte institusjon (TSB)

og kommunen. Den enkelte deltaker får styrket sin indre struktur og sosiale integrering med fokus på bolig, nettverk, arbeid og fritid.

Det viktigste virkemidlet i SfS er Tidgiverne som tar med sin egen livserfaring i møtet med et annet menneske med en helt annen historie. «A4-livet» er et liv som mange rusavhengige streber mot, men de vet ikke hvordan de skal komme dit. Det er et mål for Blå Kors å knytte tettere bånd mellom rusavhengige og andre mennesker gjennom frivillighet. Hensikten er å bryte ned fordommer og stigmatiserende holdninger som hindrer kontakt og forståelse.

Videreutvikling og tilrettelegging for å spre Steg for Steg til flere steder i landet har vært et hovedfokus i perioden. Behovet for tilbudet er stort og hovedfokus har vært å finne gode samarbeidsformer både med kommunens ulike tilbud og andre aktører. SfS-konseptet er videreutviklet og spisset. Det legges til rette for at en på hvert enkelt sted får tilpasset driften til lokale forutsetninger samtidig med at en holder ønsket kvalitet på tilbudet. Steg for Steg er i dag lokalisert i Oslo, Bergen, Drammen, Kristiansand og Arendal.

Gatenære lavterskeltilbud

I 2018 finnes det gatenære lavterskeltiltak i regi av Blå Kors i Bergen, Oslo, Gjøvik, Arendal, og Fredrikstad.

Etter modell av Blå Kors Kontaktsenter i Oslo utvikles Blå Kors' lavterskeltilbud til å være mer enn matservering og omsorg. Målet er å spre håp og tro hos den enkelte gjest/bruker om at det finnes muligheter for et annet liv, noe som igjen kan lede til økt motivasjon til å slutte å ruse seg og til å sette i gang tiltak for å løse rusrelaterte problemer i livet. Den enkelte får tilbud om sosionomtjenesten som har god kontakt med relevante hjelpetiltak og bidrar i prosessen med å sette i gang relevante tiltak. Økt ekstern finansiering har resultert i at til Blå

Kors Gjøvik/Kampen Kafé, Kontaktsenteret i Oslo, Blå Kors Bergen og Varmestua i Fredrikstad har ansatt aktivitetsledere. Fra 2018 kan de også tilby sosionomtjenester.

Nytt bosenter i Tromsø

Den 1. september 2017 ble et nytt Blå Kors Bosenter åpnet i Tromsø. Oppdraget her er å levere 12 trygge og gode omsorgsboliger til de av Tromsø kommunes innbyggere som har et særskilt behov for heldøgns omsorgstjenestetilbud innen rus og psykiatri, og motivere til behandling for dem som ønsker det.

Avtalen er todelt slik at Blå Kors Eiendom AS stiller 12 omsorgsboliger til disposisjon for Tromsø kommune som framleier dem til aktuelle leietakere gjennom enkeltvedtak, mens Blå Kors Norge er ansvarlig for drift og oppfølging av hver enkelt leietaker. Leiekontrakten for bygget har en varighet på 30 år, med mulighet for prolongering med 10 år. Tjenestekontrakten har en varighet på 10 år med mulighet for kommunen til å forlenge kontrakten med 10 år av gangen, total varighet inntil 40 år.

Nye avtaler i Bergen

Den 1. juni 2017 ble to nye tjenestetilbud startet opp i Bergen. Oppdraget skal dekke to ulike tjenestekategorier der den ene tjenestekategorien omfatter heldøgns omsorgsinstitusjon for bostedsløse personer med ruslidelser. Den andre tjenestekategorien omfatter døgnbemannet midlertidig botilbud for bostedsløse personer med ruslidelser. I begge avtalene kan det stilles krav om rusfrihet for tildeling. Begge tiltakene er beliggende i Kalfarveien 102 og har en avtalelengde på fire år fram til mai 2021 – med mulighet for prolongering med 1+1 år.

Revidert avtale i Ålesund

Avtalen med Ålesund kommune om drift av 14 boenheter og fem natthjemsplasser er revidert i 2017. Avtalens varighet er fram til august 2025, og kan fornyes for ytterligere fem år ad gangen.

Bosenteret i Tromsø under oppføring. (Foto: Blå Kors Bosenter Tromsø)

5. Politisk arbeid

Historiske pensjonskostnader

De ideelle organisasjonene som har levert helse- og velferdstjenester til staten, har over flere tiår opparbeidet seg pensjonskostnader som det ikke har vært mulig å få inndekning for. For flere organisasjoner, inkludert Blå Kors, har disse blitt så store at de truer en bærekraftig drift. Sammen med arbeidsgiverorganisasjonen Virke har Blå Kors jobbet for at myndighetene skal ta ansvar for de historiske pensjonskostnadene. I 2016 la Hippe-utvalget fram sin utredning NOU 2016: 12 «Ideell opprydding – Statlig dekning av ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader». Den slo fast at staten har et juridisk ansvar, at staten bør overta de fremtidige forpliktelsene for disse pensjonskostnadene. I forbindelse med statsbudsjettet for 2018 la regjeringen fram et forslag til tilskuddsordningen for de ideelle organisasjonene. Blå Kors mente at forslaget ikke gikk langt nok og fikk støtte av flertallet på Stortinget. Regjeringen vil derfor jobbe videre med et revidert forslag som er ventet i løpet av 2018.

Kjennskap og omdømme

Tall fra medieovervåkningsbyrået Mynewsdesk viser at «Blå Kors» ble nevnt i 1303 avis- og nettoppslag i 2016, og i 1417 oppslag i 2017. I disse årene regner Mynewsdesk disse 329 i 2016 og 389 i 2017 som store oppslag. Antall oppslag har en økning i perioden, med økt synlighet, særlig i riksmidier. I tillegg kommer flere oppslag i medier der virksomhetsnavn profileres uten at «Blå Kors» nevnes. Tar vi disse med har Blå Kors hele 1771 oppslag i 2016, og 1923 oppslag i 2017.

IPSOS MMI gjorde i 2017 en undersøkelse der et representativt utvalg av befolkningen ble spurt om hvilke organisasjoner de kjenner til som arbeider med rusforebygging eller behandling av rusavhengighet. I 2017 oppga den desidert største andelen «Blå Kors» når de ikke fikk svaralternativer. Hele 30 prosent nevnte Blå Kors i 2017, og så mange som 32 prosent i 2015.

Den samme undersøkelsen viste også at når folk skal velge to ting de forbinder med Blå Kors svarer 64 prosent «behandling av rusavhengige». På andre plass kommer «akuttmottak og gatenære tiltak» med 28 prosent, det samme får «arbeid for barn av rusavhengige». «Forebyggende arbeid» får 23 prosent, og «hjelp for spilleavhengighet» 8 prosent. De siste årene har stadig flere svart at de forbinder Blå Kors med «forebyggende arbeid» og «hjelp til barn og unge som vokser opp i familier med rusproblemer».

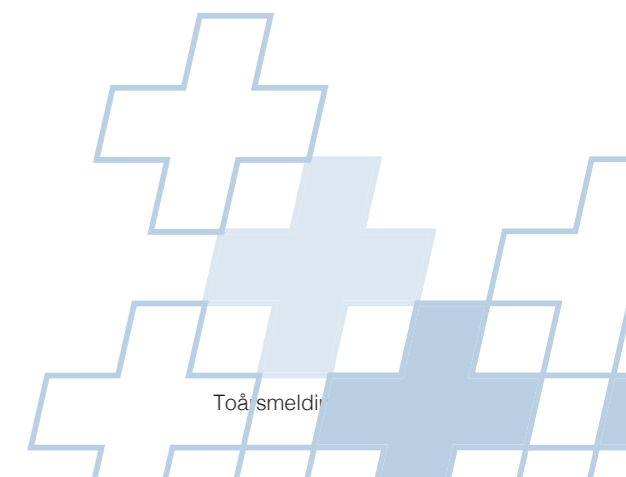
Kommunikasjon

Blå Kors utgir årlig fire nummer av Blå Kors-magasinet Rusfri (32 sider, trykkes i over 6.000 eksemplarer hver gang). Vår hjemmeside www.blakors.no er hovedkanal for utadrettet informasjon om organisasjonen, inkludert kontaktinformasjon, fundraisingstiltak og nyhetssaker. En av våre viktigste kanaler for budskapsformidling er vår Facebook-side som har vokst fra 20.000 følgere i 2016, til mer enn 29.000 følgere i mars 2018. I tillegg er Blå Kors aktiv på Twitter og Instagram.

Temaer

Her er et utvalg temaer for kommentarer, pressemeldinger og debattinnlegg fra Blå Kors i perioden:

- ▶ Blå Kors sterkt involvert i NRK Supers fokusuke på rus (juni 2016)
- ▶ Nabostrid rundt etableringen av Blå Kors Bosenter Tromsø (juni 2016-sept 2017)
- ▶ Kamp mot utenlandske spillselskap i norske medier (juni 2016-mars 2017)
- ▶ Alkohol og graviditet (juli 2016)
- ▶ Skolemateriell er blitt nødvendig dyrt, bruk vett ved skolestart (aug 2016)
- ▶ Alkoholbruk/fyll blant unge kristne (aug 2016-apr 2018)
- ▶ Alkoholforbruk i forbindelse med studiestart (aug 2016)
- ▶ Støtte til arbeidet for ny matkastelov (sep 2016-okt 2017)
- ▶ Statsbudsjettet (okt 2016 og okt 2017)
- ▶ Helse Sør-Øst sitt anbud på rusfeltet, krevende resultat for Borgestadklinikken (sep 2016-apr 2018)
- ▶ Innvandrere og norsk alkoholkultur (okt 2016)
- ▶ Drikkepress og foreldres alkoholbruk i julefeiringa (des 2016 og des 2017)
- ▶ «Sabotasjen» av det politiske ordskipet rundt narkotikalovgivning (jan 2017)
- ▶ Alkoholbruk i arbeidslivet (feb 2017)
- ▶ NOU 2016:12 «Ideell opprydding», de historiske pensjonskostnadene (mars 2017)
- ▶ Behov for økte midler i arbeidet mot barnefattigdom/feriearbeid (juni 2017)
- ▶ Alkoholbruk under lokale sommeravslutninger (juni 2017)
- ▶ Ideelle aktørers plass i rusfeltet – under Arendalsuka (aug 2017)
- ▶ Norsk drikkekultur – under Arendalsuka (aug 2017)
- ▶ Krav om å få en egen bistandsminister (sep 2017)
- ▶ Steffan Strandbergs film «Natta pappa henta oss» (sep-okt 2017)
- ▶ Alkoholbruk blant eldre (okt 2017)
- ▶ Fattigdom preger mange familiers julefeiring (des 2017)
- ▶ Den nye regjeringserklæringen (jan 2018)
- ▶ Frp-forslaget om legalisering av pokerspill (mars 2018)

6. Organisasjon

Privat fundraising

Strategisk plan 2014/2016 – 2018: «For å kunne realisere ulike satsingsområder innenfor denne planen, samt trygge utsatte virksomheter, må Blå Kors investere sitt fundraising- og markedsarbeid, slik at vi kan øke våre frie midler. Det vil gjøre oss i stand til å løse oppgaver som ikke har offentlig finansiering, eller der det ikke er lovfestede rettigheter for mennesker som trenger slike tilbud.»

I siste halvdel av 2016 ble det besluttet å styrke fundraisingsarbeidet ved etablering av egen enhet på hovedkontoret. I tillegg til sentrale kampanjer til fordel for hele Blå Kors skal arbeidet også bidra til å tilrettelegge lokale initiativ. Det er en langsiktig satsing hvor tilnærmingen til givere skal bygge på våre verdier, og hvor de innsamlede midler i størst mulig grad skal gå til formålet.

En av våre verdier er kvalitet, noe som også skal prege vårt arbeid innenfor privat fundraising. Databasen for registrering av givere skal være solid, gi korrekt informasjon og grunnlag for en god giverdialog. Regnskapsstrukturen skal være gjennomskiktig og effektiv, slik at givergrupper og formål kommer klart frem. Kvalitet og god retning sikres også ved at arbeidet utvikles i tett samarbeid mellom sentral instans og representanter fra våre divisjoner, foreninger og stiftelser.

Innsamlingskonseptet «Blå Kors Venn» er utviklet og lansert og har fått en god mottakelse internt i Blå Kors. Konseptet er med på å bygge kjennskap til Blå Kors og synliggjøre vårt givararbeid.

Kampanjekonseptet «Det er ingen selvfølge ...» er tatt frem og lansert internt og eksternt. Kampanjefilmen har skapt et godt engasjement i sosiale medier, og gitt oss erfaring i bruk av denne kanalen i forhold til andre muligheter. Filmen har fått gratis eksponering på TV under reklamefrie dager i julen 2017 og påsken 2018. Kommunikasjons- og kampanjearbeidet er utviklet i nært samarbeid med markedsressurser i Blå Kors Kristiansand og reklamebyrået Aptum. Vi har i 2017 hatt fire kampanjer der budskapet «Det er ingen selvfølge ...» har vært temaet i alle periodene. Innsamlingsfokus har vært rettet mot Blå Kors' barne- og ungdomsarbeid.

Høsten 2017 ble Blå Kors og Barnas Stasjon valgt som sosialt formål under Nordeas TV2-sendte julekonsert «Desembertoner». Samarbeidet ga god eksponering av Blå Kors sitt arbeid før, under og etter konsertene i tillegg til fundraising.

Blå Kors har vært sentral i Innsamlingsrådets utvalg «Arv og Testament», der 36 organisasjoner har gått sammen om å ta frem en felles bransjekampanje. Målet er å få flere mennesker til å skrive testament og tilgodese deler av testamentet til et ideelt formål. Kampanjen har fått navnet «La hjertet ditt banke videre for din hjertesak».

Det mest grunnleggende i fundamentet for langsiktig fundraisingarbeid er således lagt, og Blå Kors hovedkontor fortsetter den positive utviklingen i tett samarbeid med divisjonene, foreninger og stiftelser.

Fra kampanjen til Blå Kors Venn «Det er ingen selvfølge ...» (Foto: Foto: Aptum AS)

7. Opplæring – et mål for alle - alle i mål

Blå Kors Divisjon Opplæring består av fire videregående friskoler, to opplæringskontor med lærlingeoppfølging, et kompetansesenter med VG3-elever fra Hordaland fylke, tre barnehager, et barne- og familiesenter, et grunnskoletilbud og fire arbeids- og inkluderingsbedrifter.

Divisjonen har gjennom siste toårsperiode drøftet hvor deres bidrag hører hjemme i Blå Kors sitt arbeid og ser at områdene «opplæring» og «arbeid og inkludering» er selvstendige områder og avgjørende verktøy for å sikre mestring og mening.

Videregående skoler (VGS)

Aglo VGS, Øvrebo VGS, Hop VGS og Seiersborg VGS har 492 elever våren 2018. Skolene tilbyr yrkesopplæring og påbygning til studiekompetanse til elever som av ulike grunner trenger særskilt tilrettelagt undervisning. Hovedvekten av elevene har slike utfordringer, på Aglo har vi dessuten elever som ikke trenger tilrettelegging, men som ønsker et mindre læringsmiljø.

Skolene anerkjennes i sine fylker som et viktig bidrag til å sikre utdanning og yrkesdeltagelse for grupper som ellers ville ha større utfordringer med å finne sin plass i samfunnet. Gjennomføringsgraden på våre skoler er til dels høyere enn i offentlig yrkeskole. Denne forskjellen er i ferd med å bli mindre ettersom offentlige satsninger har ført til større gjennomføringsgrad i videregående skole. Dette er gledelig og et tegn på at hele samfunnet ser faren i at ungdom faller utenfor i arbeidslivet.

Skolene våre, særlig Aglo VGS, er også aktive inkluderingsarenaer med et stort etnisk mangfold. Skolene er dessuten godkjent som friskoler på ideologisk grunnlag. Alle skolene har økt elevtall og implementert godkjenninger av nye klasser i siste periode. Yrkesfagopplæringen i Norge er i endring, skolene har også brukt tid på å legge til rette for, og utrede mulighetene innen nye program og fagområder.

Alle skolene er i ferd med å gjennomføre store utbyggings- og renoveringsprosjekter. Prosjektene gjennomføres i hovedsak lokalt, men har stor nytte av kompetanse på eiendom og økonomi fra Blå Kors Norge. En viktig politisk sak er at friskolene må få kapitaltilskudd på linje med fylkeskommunale skoler.

Opplæringskontor

Øvrebo VGS og Aglo VGS har egne opplæringskontor for lærlingeoppfølging som supplement til det fylkeskommunale tilbudet. Det betyr at vi kan gjøre en ekstra innsats for å skaffe lærlingeplasser og følge opp lærlinger med særskilte behov på første arbeidsplass. Dette gjør igjen at flere lykkes og kommer i arbeid.

Kompetansesenter

Hop kompetansesenter ble opprettet som eget selskap og skilt ut fra Hop VGS i 2008 da skoler ikke kan drive kommersiell virksomhet. Virksomheten er den eneste i sitt slag i Blå Kors og er anerkjent for sin spisskompetanse i fagmiljøet. Kompetansesenteret selger sertifiseringer og resertifisering i spesialiserte sveiseprosesser til Forsvaret, Statoil og andre industribedrifter. Kompetansesenteret tar også imot VG3 elever fra Hordaland fylkeskommune. Elevene får dermed et unikt alternativ til lærlingetiden. Kompetansesenteret er også godkjent fagprøvestasjon for sine felt. Nedgangstider i industrien, spesielt på Vestlandet, har gitt to krevende år. Dette ser ut til å være i endring nå.

Barnehager

Øvrebo opplæringskontor og Aglo Opplæringskontor har til sammen tre barnehager. Behovet for barnehageplasser er redusert og nødvendig nedbemanning er foretatt. Dette gir grunnlag for å utvikle grunnlagstenkningen for hvorfor Blå Kors driver barnehager. Dette er et spennende arbeid som vil bli tatt fatt på i neste periode. Aglo barnehagene tilpasser seg etter etterspørselen av barnehageplasser

og tok grep i 2016. Dette ser vi resultat av i 2017 og 2018. Kvalitet og god kompetanse, med tilstrekkelig fagpersonell er fokuset vårt. Aglo barne- og familiesenter har plasser i barnehagene, noe som har gjort at vi har opparbeidet oss en god kompetanse i å ivareta barn som står i krevende livssituasjoner.

Barne- og familiesenter

Aglo Barne- og familiesenter er et av fem ideelle familiesentre i Norge. Senteret tar imot familier med barn. Familien bor på senteret og mottar terapi og veiledning. Barnesenteret tar imot barn med til dels svært store traumer, barn på enetiltak. Vi har opplevd en økning i at barn har store og omfattende behov, noe som krever mere ressurser enn tilbudet viser.

Dagens avtaler har sikret økt drift og stabilitet for en periode. Tjenestene er imidlertid både konkurranseutsatte og avhengig av bevilgninger over statsbudsjettet. Vi ser at dette er et tjenestetilbud som har avgjørende betydning, og at Blå Kors har god kompetanse på dette problemfeltet. Det politiske arbeidet i perioden og fremover er derfor rettet mot å sikre rammevilkår og aksept for dette tilbudet, og for ideell sektors plass i barnevernstjenesten.

Grunnskole

Aglo Opplæringskontor driver også et grunnskoletilbud for barn som i perioder trenger tett oppfølging.

Tilbudet er i samarbeid med hovedsakelig Stjørdal kommune. Grunnskoletilbudet har bestått i over 20 år og har variert i omfang.

Arbeid og inkludering

Perioden har vært preget av store omlegginger og usikkerhet knyttet til avtalevilkår. En rekke ulike tiltak blitt slått sammen til to, AFT, Arbeidsforberedende trening og VTA, varig tilrettelagt arbeid, disse er igjen omfattet av andre krav til innhold og kvalitet enn tidligere tiltak. Disse er igjen omfattet av andre krav til innhold og kvalitet enn tidligere tiltak. Virksomhetene har derfor måttet legge om drift, søke alternative inntektskilder og være enda mer dynamiske i forhold til samarbeidsformer både med NAV og eksterne bedrifter.

Dette har vært krevende, omstillingen er en stor økonomisk utfordring. Bransjen har også ventet på en veileder i hvordan avtaler med ideelle aktører skal behandles i forhold til EU-reglene. Regelverket er nå klart, men virksomhetene ser en dreining mot at det offentlige tar større del av tjenestene selv.

Alle arbeids- og inkluderingsbedriftene har blitt godkjent på nytt til avtaler med NAV, alle er re-sertifisert i EQuass ordningen, alle har også vunnet anbud og inngått avtaler om tilleggstjenester.

Foto: Aglo videregående skole

8. Internasjonalt engasjement

Blå Kors Norge har i perioden videreført sitt engasjement og sitt arbeid med tanke på rusproblematikk sett i et internasjonalt perspektiv.

Lesotho

I Lesotho har vi i samarbeid med Thaba Bosiu Centre (TBC) og Blue Cross Lesotho opprettet to mobile behandlingsteam som tilbyr poliklinisk rusbehandling fra 12 ulike steder i landet. Dette er første gang poliklinisk behandling tilbys i Lesotho som supplement til døgnplassene ved TBC. Det mobile prosjektet har styrket mulighetene for å få rusbehandling på landsbygda. Foruten økonomisk støtte gjennom Norad har Blå Kors bidratt med kompetanseheving innen familierettet rusbehandling samt innen prosjektstyring og forebygging av korrupsjon. Arbeidet er evaluert og viser svært gode resultater hos klientene som har fått hjelp.

Blå Kors har også arbeidet politisk for å få revidert alkohollovgivningen i Lesotho. Den gjeldende lovgivningen ble til med bistand fra alkoholindustriens lobbyister. Det har vært stor interesse for opplæring om alkoholpolitikk og påvirkningsarbeid. Flere lokalsamfunn har tatt grep for å begrense skadelig alkoholbruk, ved for eksempel å begrense åpningstidene for alkoholutsalg. Etter et politisk kupp i Lesotho i 2014 har imidlertid den politiske situasjonen vært ustabil og krevende, og det er ikke vedtatt noen nasjonal revidering av alkohollovgivningen så langt. Det er nå utarbeidet en nedtrappingsplan over tre år som blir avslutningen på vårt Norad-finansierte arbeid i Lesotho. Søknaden er innvilget og vi vil arbeide strategisk i disse årene for at mest mulig av arbeidet videreføres i samarbeid mellom Blå Kors i Lesotho og lokale myndigheter.

Kenya

Blå Kors Norge har støttet et mindre prosjekt i samarbeid med Blue Cross Kisumu som har arbeidet for å redusere salg av alkohol til personer under 18

år. De har gjennomført kampanjer – og opplæring av og samarbeid med lokale myndigheter. I tillegg har vi gjennomført en større «due diligence» (gjennomgang av deres organisasjon) fordi vi har valgt å legge Blue Cross Kisumu inn som ny partner i vår femårssøknad til Norad. Denne søknaden er innvilget, og vi vil gå i gang med et prosjekt med forebyggende arbeid for ungdom som mål.

Uganda

I Uganda er det et blomstrende Blå Kors-arbeid med mange ungdomsklubber, arbeid på skoler, selvhjelpsgrupper og lokalsamfunnsarbeid. Alt er startet og drevet med lokale ressurser – med utgangspunkt i lokale behov. Blå Kors Norge har støttet med mindre beløp og bidratt med opplæring om alkoholpolitikk. Uganda er et av de afrikanske land med høyest alkoholkonsum og svakest lovregulering. Framover vil Blå Kors Norge støtte opp under de lokale initiativene og på sikt forsøke å få til gode synergier med det forebyggende ungdomsarbeidet i Kenya. Uganda er lagt inn i vår søknad om Norad støtte i 2021-2022.

Russland

I småbyen Revda, noen timers kjøring fra Murmansk på Kola-halvøya, støtter Blå Kors et tiltak for sårbare barnefamilier inspirert av Barnas Stasjon i Norge. Revda er et lite gruvesamfunn med høy arbeidsledighet, fattigdom og høyt alkoholkonsum med tilhørende sosiale problemer. I denne perioden har vi særlig hatt fokus på å styrke det familiebaserte arbeidet og omsorgspersonenes rolle for barnas utvikling. De har tidligere fokusert mye på tilbud til barna. Som regel er det en av foreldrene, ofte mor eller bestemor, som ikke misbruker alkohol og som blir primæromsorgsperson og trenger støtte i en krevende hverdag for å gi barna en tryggest mulig oppvekst og støtte til deres utvikling. Blå Kors Norge har arrangert kurs om tilknytning og barns emosjonelle utvikling for foreldre, fosterforeldre

og for fagfolk som møter målgruppen. Det har vært utvekslinger mellom Barnas Stasjon i Norge og Revda. Samarbeidet finansieres av Helse- og omsorgsdepartementets midler til Helsesamarbeid i Russland.

International Blue Cross

Blå Kors Norge deltok med en delegasjon på fire personer på International Blue Cross (IBC) sin generalforsamling på Madagaskar høsten 2016. Delegasjonen besto av generalsekretær Jan Elverum, styreleder Trine Stensen, BKU-leder Catherine Hessen og ansvarlig for internasjonale programmer, Eva Frydenborg.

IBC er i en vanskelig ressursmessig situasjon. Etter at midlene fra TV-aksjonen i Norge i 2008 tok slutt har man ikke greid å kompensere med andre inntekter. Sekretariatet er presset og forventinger og behov blant medlemmene er til dels sprikende. Mange av medlemsorganisasjonene er også svake, spesielt i økonomisk forstand. De fleste Blå Kors-organisasjonene i Europa har således dannet en arbeidsgruppe med formål å ha felles fundraisingskampanjer med gjensidig deling og læring, som vil gavne både det enkelte land og det internasjonale sekretariatet. Torill Pallesen fra Blå Kors Norge og IBCs generalsekretær, Anne Babb, leder arbeidsgruppen.

Digni

Blå Kors Norge har søkt og blitt tatt opp som medlem i Digni, en paraplyorganisasjon for kirkelige og diakonale organisasjoner som driver Norad-støttet bistandsarbeid. Dette har styrket det faglige arbeidet på bistandsfeltet. Vi har tatt i bruk flere verktøy utarbeidet av Digni for deres medlemmer, som risikostyringsverktøy og et kurs i korrupsjonsforebygging. Vi har også fått anledning til å dele vår kunnskap om alkohol som utviklingshinder med medlemsfelleskapet.

I 2017 ble det brukt mye ressurser både hos Blå Kors og i Dignis sekretariat på å utarbeide ny

femårig søknad til Norad. Eva Frydenborg ble på forespørsel utleid til Digni i en periode for å bidra i arbeidet. Søknaden er siden behandlet med svært positivt resultat for Digni og Blå Kors. Totalt sett mener vi medlemskapet i Digni har stryket vårt internasjonale arbeid.

Nettverk

Blå Kors er medlem i og deltar på konferanser/generalforsamling i NordAN som arbeider med alkoholpolitikk og samarbeid mellom organisasjoner på nordisk nivå. Gjennom både Actis og International Blue Cross er vi også med i Eurocare som arbeider på europeisk nivå. Blå Kors Norge deltar også i et eget nordisk Blå Kors-samarbeid.

Blå Kors har gjennom perioden bidratt med både rusforebyggende arbeid og behandlingskompetanse inn i disse nettverkene. I tillegg er et stort arbeid lagt ned i å legge et grunnlag for videreutvikling med nye partnere og for å sikre finansiering gjennom Norad de neste årene. Dette er et godt utgangspunkt for vårt videre internasjonale engasjement.

Blue Cross Kisumu, Kenya. (Foto: Eva Frydenborg)

9. Blå Kors-statistikk

BLÅ KORS NORGE:

Antall individuelle medlemmer:	Lokalforeninger	Antall org.medlemmer
2248 Pr. 31.12.2016	46 Pr. 01.04.2018. <i>Inkl. ungdoms- og speider-grupper i Blå Kors Ung.</i>	21 Pr. 01.04.2018.
2116 Pr. 31.12.2017		

Blå Kors' organisasjonsmedlemmer

De Frie Evangeliske Forsamlinger, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Den Evangeliske Forsamling Misjonskirken, Den Indre Sjømannsmisjon, Den Norske Israelsmisjon, Den norske kirke v/Kirkerådet, Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn, Det Norske Baptistsamfunn, Det Norske Misjonsselskap, Guds Menighet, HimalPartner, Indremisjonsforbundet, Metodistkirken i Norge, Misjonskirken Norge, Norges KFUK/KFUM, Normisjon, Norsk Helse- og Avholdsforbund, Norsk Luthersk Misjonssamband, Lederrådet for Pinsebevegelsen, Prison Fellowship Norge, Sjømannskirken

VIRKSOMHETENE I BLÅ KORS DIVISJON BEHANDLING

Omsetning i tusen kroner:

577 832 2016	584 925 2017	
3742 Antall pasienter i 2017	26 166 Polikliniske konsultasjoner i 2017	265 Døgnplasser pr. 31.12.2017
707 Antall ansatte pr. 31.12.2017	521,2 Antall årsverk pr. 31.12.2017	2 Antall frivillige pr. 31.12.2017

VIRKSOMHETENE I BLÅ KORS DIVISJON OPPLÆRING

Omsetning i tusen kroner:

287 143 2016	288 924 2017			
491 Antall elever i 2017	957 Antall deltagere i attføring	400 Antall ansatte pr. 31.12.2017	347,3 Antall årsverk pr. 31.12.2017	21 Antall frivillige pr. 31.12.2017

VIRKSOMHETENE I BLÅ KORS DIVISJON BARN, OMSORG OG FRIVILLIGHET

Omsetning i tusen kroner:

173 426 2016	172 353 2017		
927 Antall beboere i 2017	5551 Antall brukere/gjester/deltakere i 2017	6000 Antall henvendelser til Snakkommobbing.no i 2017	
264 Antall døgnplasser pr. 31.12.2017	258 Antall ansatte pr. 31.12.2017	181,1 Antall årsverk pr. 31.12.2017	833 Antall frivillige pr. 31.12.2017

SAMLETALL FOR ALLE VIRKSOMHETENE I BLÅ KORS

Omsetning i tusen kroner:

1 038 401 2016	1 046 202 2017	
11 668 Antall brukere/gjester/deltakere i 2017	26 166 Polikliniske konsultasjoner i 2017	529 Døgnplasser pr. 31.12.2017
1365 Antall ansatte pr. 31.12.2017	1049,6 Antall årsverk pr. 31.12.2017	856 Antall frivillige pr. 31.12.2017

10. Styre og administrasjon

Landsstyret i perioden 2016-2018

Trine Stensen (leder), Svein Høiden (nestleder), Svein Iversen, Inger Lise Rokseth Leite, Kenneth Hjortland, Ida Marie Børli Sivertsen, Knut Refsdal, Randi Kiledal, Cathrine Solvang Sundal (repr Blå Kors Ung), Andreas Løge (1. vara), Knut Rasmussen (2.vara), Dagfinn Edvardsen (3. vara), Camilla Brox Flodin (4. vara), Maria Jacobsen (vara Blå Kors Ung).

Blå Kors Ung-rådet

Cathrine Solvang Sundal (leder), Maria Jacobsen (nestleder), Bente Kristine Kvalheim, Tore Hareide, Yngve Andersson (korpssjef – Blå Kors Ung Speidere), Ingvild Liadal (1. vara), Malena Vestly (2. vara). Ansatt i BKU: Catherine Bradley Hessen.

Valgkomiteén for GF 2018

Torbjörg Aalborg (leder), Lars-Erik Nordby, Arvid Solheim, Lars Juvastøl (oppnevnt av BKU-rådet), Ingunn K. Skaara (oppnevnt av LS), Kenneth Foss (vara), Catherine Bradley Hessen (vara).

Eiendomsstyret/Styret for Blå Kors Eiendom AS

Oddvar Elle (leder), Audun Rønneid, Lena Onarheim, Hans-Olav Sandbakken, Anne-Hilde Jenssen Bråtebæk, Stine Borgersen, Magnus Ervik Fossheim (daglig leder).

Styret for Blå Kors Behandling AS

Jan Elverum (leder), Idar Magne Holme (nestleder), Mona Karlsen, Tommy Lunde Sjøfjell, Thea Cecilie Johnsen Fornes, Trine-Lise Wefald, Arne Lyngstad, Ole Johan Sandvand, Asbjørn Indrehus (vara), Gisela Margrete Dagny Ljønes Kittelsrud (vara), Janka Ekrem Holstad (divisjonsdirektør).

Ledergruppa ved Blå Kors hovedkontor

Jan Elverum (generalsekretær), Torill Pallesen (HR- og administrasjonssjef), Magnus Ervik Fossheim (eiendomssjef), Sten Magne Berglund (kommunikasjonssjef), Martin André Hovden (økonomidirektør), Solveig Mjøsnes (direktør Divisjon Opplæring), Janka Ekrem Holstad (direktør Divisjon Behandling), Magnar Lie (direktør Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet).

Ledergruppen i Blå Kors Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet

Magnar Lie (divisjonsdirektør), Frøydis Eidheim (virksomhetsleder Kompasset), Trond Karlsen (avdelingsleder boligsosialt arbeid), Stig Söderström (avdelingsleder sosial inkludering og folkehelse), Jostein Hågan (nasjonal leder gatenære tilbud), Bente Amundsen (nasjonal koordinator Barnas Stasjon).

